

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ

ระหว่างวันที่ 15-17 มกราคม 2563

จัดโดย ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และ

ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.)

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 ได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2558 โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2559 เป็นต้นไป พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์จะต้องผ่านการอบรมมาตรฐานความปลอดภัยและความมั่นคงซึ่งเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ไม่น้อยกว่าหนึ่งครั้งในทุกสามปี ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับผู้ปฏิบัติงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานจำเป็นต้องได้รับการอบรมนี้เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย และสามารถป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์โดยการสนับสนุนการดำเนินงานจากศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ได้จัดทำหลักสูตรอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งได้ผ่านการอนุมัติโดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2562 และได้ใช้หลักสูตรนี้อบรมให้กับคณาจารย์ นักวิจัย นักวิทยาศาสตร์และนิสิตในสังกัดจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าหลักสูตรดังกล่าว มีมาตรฐานตามที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขกำหนด จึงสมควรที่จะจัดอบรมให้กับบุคคลภายนอกที่ประสงค์เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ที่จำเป็นต้องได้รับการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย มีมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย และเป็นการเผยแพร่ความรู้แก่สังคม

ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปอส.) จึงได้กำหนดให้มีการจัดอบรม “หลักสูตรอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ” ให้แก่บุคคลภายนอก การอบรมจะครอบคลุมทั้งภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการ ซึ่งจะให้ผู้เข้าอบรมได้ทราบแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่ปลอดภัย มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตน และการป้องกันเมื่อทำงานกับผู้ปฏิบัติงาน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติและวิธีปฏิบัติด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพแก่บุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ต้องปฏิบัติงานกับจุลินทรีย์และพิษจากสัตว์
- 2.2 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมได้ฝึกการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ
- 2.3 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมที่เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ได้รับการอบรมตามมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดสามารถสอบผ่านการวัดความรู้เพื่อรับวุฒิบัตร

3. หัวข้อการอบรมและกำหนดการฝึกอบรม

วันที่ 15 มกราคม 2563 (ภาคบรรยาย)

12.00-12.25 น.	ลงทะเบียน
12.25-12.30 น.	พิธีเปิด
12.30-13.00 น.	สอบวัดความรู้ก่อนเข้ารับการอบรม
13.00-14.30 น.	กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิชย์
14.30-15.30 น.	หลักการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ โดย ศาสตราจารย์ ดร.ธนาภัทร ปาลกะ
15.30-15.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.45-16.45 น.	การปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพและระดับความปลอดภัยทางชีวภาพของห้องปฏิบัติการ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุปัตน์ เจริญพรวัฒนา

วันที่ 16 มกราคม 2563 (ภาคบรรยาย)

08.00-08.15 น.	ลงทะเบียน
08.15-09.45 น.	การจัดการความเสี่ยง (Biorisk Management) โดย ศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์
09.45-10.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.00-12.30 น.	อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล และอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุปัตน์ เจริญพรวัฒนา
12.30-13.30 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.30-14.30 น.	การทำลายเชื้อโรค

14.30-15.30 น.	โดย อาจารย์ ดร.ธัญชु เกรียงไกรพิพัฒน์ การขนส่งเชื้อโรค
15.30-15.45 น.	โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ชูลี ยมภักดี พักรับประทานอาหารว่าง
15.45-16.45 น.	การจัดการขยะติดเชื้อ โดย อาจารย์ ดร.ธัญชุ เกรียงไกรพิพัฒน์

วันที่ 17 มกราคม 2563 (ภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการ)

08.00-08.30 น.	ลงทะเบียน
08.30-09.30 น.	การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล โดย อาจารย์ ดร.ธัญชุ เกรียงไกรพิพัฒน์
09.30-10.30 น.	ฝึกภาคปฏิบัติการ “ความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ”
10.30-10.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.45-11.45 น.	ฝึกภาคปฏิบัติการ “ความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ” (ต่อ)
11.45-12.45 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
12.45-14.45 น.	ฝึกภาคปฏิบัติการ “ความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ” (ต่อ)
14.45-15.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
15.00-15.30 น.	สอบวัดความรู้หลังเข้ารับการอบรม

การฝึกอบรมภาคปฏิบัติการ (แบ่งกลุ่ม)

1. การสวมใส่และการถอดอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล
(ศาสตราจารย์ ดร.ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์)
2. การออกแบบสถานที่ การจัดวางเครื่องมือและอุปกรณ์ในสถานปฏิบัติการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพัฒน์ เจริญพรวัฒนา/ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิชย์)
3. การจัดการสารชีวภาพรั่วไหล
(อาจารย์ ดร.ธัญชุ เกรียงไกรพิพัฒน์/ศาสตราจารย์ ดร. ธนาภัทร ปาลกะ)
4. การขนส่งเชื้อโรค
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชูลี ยมภักดี)

หมายเหตุ กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

4. วิธีการจัดอบรม

เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ แบ่งเป็นภาคบรรยายและปฏิบัติการ

4.1 ภาคบรรยาย “ความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความปลอดภัยทางชีวภาพ”

4.2 ภาคปฏิบัติการ “ความปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการ”

5. หน่วยงานที่รับผิดชอบและร่วมจัดการอบรม

5.1 ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับ ศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ศปออส.)

6. ระยะเวลาที่ใช้ในการอบรม

ระหว่างวันที่ 15 ถึง 17 มกราคม 2563

7. สถานที่จัดอบรม

ภาคบรรยายจัดอบรม ณ ห้องบรรยายบานเย็น สายนทวิภักดิ์ ชั้น 15 อาคารมหาชิรณทศ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคปฏิบัติการ ณ ภาควิชาจุลชีววิทยา อาคารมหาชิรณทศ ชั้น 13,14,16 คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา 1 ชั้น 14 ห้องปฏิบัติการจุลชีววิทยา 2 และ 3 ชั้น 13 ห้องเรียนและห้องประชุมภาควิชา ชั้น 16

8. คุณสมบัติของผู้เข้าอบรมและจำนวน

บุคคลภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ประสงค์เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ ที่จำเป็นต้องได้รับการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพตามที่กฎหมายกำหนด จำนวน 150 คน

9. การลงทะเบียน

ค่าลงทะเบียน 5,000 บาท/คน (รวมค่าอาหารว่างและอาหารกลางวัน)

ระยะเวลาการลงทะเบียน

วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2562 ถึง 3 มกราคม พ.ศ.2563

*บุคลากร ข้าราชการ ลูกจ้าง เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ จากหน่วยงานต่างๆที่ได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา เข้าร่วมอบรมโดยไม่ถือเป็นวันลา และมีสิทธิ์เบิกค่าลงทะเบียนและค่าใช้จ่ายต่างๆได้ตามระเบียบทางราชการต้นสังกัด

10. การประเมินผลผู้เข้าอบรม

10.1 ผู้เข้าอบรมทุกคนต้องทำข้อสอบ (pretest) เพื่อวัดความรู้ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพก่อนการอบรม

10.2 ผู้เข้าอบรมที่ต้องการวุฒิปัตรีต้องสอบเมื่อสิ้นสุดการอบรม ต้องเข้าร่วมฟังบรรยายไม่น้อยกว่า 80% และทดสอบหลังเข้ารับการอบรมได้ระดับคะแนนไม่น้อยกว่า 70% จึงถือว่าผ่านการอบรมและได้รับวุฒิปัตรี ที่ลงนามโดยผู้อำนวยการศูนย์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะบดี คณะวิทยาศาสตร์และหัวหน้าภาควิชาจุลชีววิทยา

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

11.1 ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ ทราบแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่ปลอดภัยเมื่อทำงานกับ จุลินทรีย์

11.2 ผู้เข้ารับการอบรมสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย สามารถป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับ ตนเอง บุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อม

11.3 ผู้เข้ารับการอบรมที่เป็นผู้ดำเนินงานและผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับเชื้อโรคและพิษจาก สัตว์ ได้รับการอบรมตามมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด สามารถ ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย

11.4 ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกการปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพและการรักษาความ ปลอดภัยทางชีวภาพในห้องปฏิบัติการและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ สารชีวภาพได้

12. วิทยากร (ภาคบรรยายและภาคปฏิบัติการ)

12.1 ศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ เร่งพิพัฒน์	ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
12.2 ศาสตราจารย์ ดร. ธนาภัทร ปาลกะ	ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
12.3 รองศาสตราจารย์ ดร.ชูลี ยมภักดี	ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
12.4 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กอบชัย ภัทรกุลวณิชย์	ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
12.5 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒน์ เจริญพรวัฒนา	ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
12.6 อาจารย์ ดร. ธัญนุช เกรียงไกรพิพัฒน์	ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์